Enrollment No: ____________________ **Exam Seat No:____________________**

C. U. SHAH UNIVERSITY
Winter Examination-2022

Subject Name : Compulsory Accountancy - II

Subject Code : 4CO02CAC2 **Branch: B.Com (Gujarati)**

Semester: 2 **Date: 22/09/2022** **Time: 11:00 To 02:00** **Marks: 70**

Instructions:
(1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
(2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
(3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
(4) Assume suitable data if needed.

Q-1 **Attempt the following questions:** **(14)**

a) મૂડીકૃત દાખલ ફી ક્યા ખાતે નોંધવામાં આવે છે? 1
(a) વેપાર ખાતે (b) મૂડી ભંડોળ ખાતે (c) પા.સ.માં (d) ન.નુ. ખાતે

b) ધંધાની ખરીદી વખતે કંપનીએ પાઘડીની ચૂકવણી રોકડેથી કરવી ફરજીયાત છે. 1
(a) ના (b) હા (c) હા અને ના બંને (d) ઉપરમાંથી કોઇ પણ નહિં

c) આવક – જાવક ખાતું સામાન્ય રીતે.. 1
(a) ઉધાર બાકી દર્શાવે છે. (b) જમા બાકી દર્શાવે છે.
(c) ખર્ચનો વધારો દર્શાવે છે (d) ઊપજનો વધારો દર્શાવે છે.

d) વિસર્જન ખર્ચ અનામતનો વધારો ક્યા હપતામાં ઉમેરાય છે. 1
(a) પ્રથમ (b) બીજા (c) ત્રીજા (d) છેલ્લા

e) નીચેનામાંથી કઇ બિનવ્યપારી સંસ્થા કહેવાય? 1
(a) અબક લિ. (b) માનવ સેવા ટ્રસ્ટ
(c) ભાગીદારી પેઢી (d) વરુણ બુક સ્ટોર્સ

f) ચોખ્ખી મિલકત – ખરીદ કિંમત = ... 1
(a) પાઘડી (b)મૂડી અનામત (c) ખરીદ કિંમત (d) દેવાં

g) આવક જાવક ખાતું એ કેવાં ખાતાં જેવું છે? 1
(a) રોકડ (b) નફા નુકસાન (c) ઉપજ ખર્ચ (d) બેંક

h) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જન વખતે ચૂકવવા પાત્ર રકમનો સાચો ક્રમ .... છે? 1
(a) ભાગીદારોની લોન -લેણદારો-મૂડી (b) લેણદારો– ભાગીદારોની લોન -મૂડી
(c)ભાગીદારોની લોન- મૂડી- લેણદારો (d)મૂડી - લેણદાર – ભાગીદારોની લોન

i) મોટા પ્રમાણમાં થયેલ જાહેરાત ખર્ચ એટલે ... 1
(a) મહેસૂલી ખર્ચ (b) મૂડી ખર્ચ (c) સ્થાપના ખર્ચ(d) પ્રસારિત મહેસૂલી ખર્ચ

j) જો દરેક પ્રકારનો પૂરો અવેજ અપવામાં આવેલ ન હોય તો ખરીદ કિંમત કઇ પધ્ધતિએ શોધવામાં આવે છે? 1

(a) અવેજ પધ્ધતિ (b) મૂલ્યાંકન પધ્ધતિ

(c) ચોખ્ખી મિલકતની પધ્ધતિ (d) એક પણ નહિં

k) જો ખરીદ કિંમત, ચોખ્ખી મિલકતોની કિંમત કરતાં ઓછી હોય તો તેના તફાવતને શું કહેવાય છે? 1

(a) પાઘડી (b) અવેજ (c) મૂડી અનામત (d) ફેરબદલી

l) રોકડની હપતે હપતે વહેંચણી કરતાં પાકાં સરવૈયાંમાં દર્શાવેલ અનામતો, નફો કે ખોટ ભાગીદારોને... 1

(a) ન વહેંચાય (b) ન.નુ.ના પ્રમાણમાં વહેંચાય

(c) મૂડીના પ્રમાણમાં વહેંચાય (d) સરખા ભાગે

m) જ્યારે વેચનાર પેઢીનો વિસર્જન ખરીદનાર કંપની ચૂકવે ત્યારે ખરીદનાર કંપનીના ચોપડામાં .. ખાતું ઉધારવામાં આવે છે? 1

(a) વિસર્જન ખર્ચ (b) પાઘડી (c) મૂડી અનામત (d) વેચનાર પેઢી

n) ચોખ્ખી મિલકતની પધ્ધતિથી ખરીદ કિંમત નક્કી કરતાં, મિલકતોમાંથી .... બાદ થાય. 1

(a) પાઘડી (b) દેવાં અને જવાબદારી

(c) મૂડી અને અનામત (d) આમાંથી એક પણ નહિં

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

Q-2 **Attempt all questions** **(14)**

A મૂડી આવક અને મહેસૂલી આવક તફાવત આપો. **07**

B ધંધાની ખરીદી કરતાં "પાઘડી" અને "મૂડી અનામત" ની રકમો કઇ રીતે શોધવામાં આવે છે? **07**

Q-3 **Attempt all questions** **(14)**

A તા. 31-3-2019ના રોજનું કે. એમ. બ્રધર્સનું પાકું સરવૈયું **07**

મૂડી – દેવાં	**રકમ રૂ.**	**મિલકત લેણાં**	**રકમ રૂ.**
રાજુની મૂડી	1,50,000	મકાન	1,80,000
ફરહાનની મૂડી	1,10,000	યંત્રો	1,20,000
કારીગર નફાભાગ ભંડોળ	20,000	સ્ટૉક	1,10,000
કા. અકસ્માત ભંડોળ	15,000	દેવાદારો	80,000
બેંક લોન	2,00,000	રોકાણો	30,000
દેવીહૂંડી	10,000	રોકડ અને બેંક	10,000
લેણદારો	25,000		
	5,30,000		5,30,000

તા. 1-4-2019ના રોજ માયા લિ. એ પેઢીનો ધંધો ખરીદી લીધો. સત્તાવાર થાપણ રૂ. 100નો એક એવા 5000 ઇ.શેર છે. શરતો નીચે મુજબ છે:

1) જમીન મકાન – રૂ. 2,00,000, સ્ટૉક – રૂ. 1,00,000 અને રોકાણો – રૂ. 40,000 અને બાકીની મિલકતો અને દેવાં ચોપડા કિંમતે.

2) પાઘડી – રૂ. 50,000   3) દેવાદારો પર 10% ઘાલખાધ અનામત રાખો.

3) ખરીદ કિંમત પેટે રૂ.80 ભરપાઇ થયેલી ગણી, રૂ.120ના ભાવે 2500 ઇક્વિટી શેર આપવાના અને બાકીની રકમ રોકડમાં આપવી.

4) બાકીના શેર જાહેર જનતાને રૂ.80 ભરપાઇ થયેલી ગણી, રૂ.120ના ભાવે બહાર પાડવામાં આવે છે.

માયા લિ.ના ચોપડે જરૂરી ગણતરી કરી, શરૂનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

B ખરીદ કિંમતની બન્ને પધ્ધતિ સમજાવો – ચોખ્ખી મિલકતની પધ્ધતિ અને અવેજ પધ્ધતિ **07**

Q-4 **Attempt all questions** **(14)**

A તફાવત આપો: પ્રસારિત મહેસૂલી ખર્ચ અને મહેસૂલી ખર્ચ. **07**

B નીચેના ખર્ચાઓનું મૂડી આવક, મહેસૂલી આવક, મૂડી ખર્ચ, મહેસૂલી ખર્ચમાં વર્ગીકરણ કરો. **07**

1. દાન   2. લવાજમ   3. મિલકત વેચાણ ખોટ   4. વીજળી જોડાણ   5. ખાસ હેતુ માટે મળેલ ફાળામાંથી કરેલ ખર્ચ   6. ઇનામી ફંડ   7. કેન્ટીનની આવક

Q-5 **Attempt all questions** **(14)**

A સ્મિત, અંકિત અને જીત 3:2:1ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો હતા. તા. 30મી જૂન 2017ના રોજ તેમની પેઢીનું વિસર્જન કરવામાં આવ્યું. તે તારીખે તેમની નાણાકીય પરિસ્થિતિ નીચે મુજબ હતી: **ભાગીદારોની મૂડી** સ્મિત :- 72,000, અંકિત :- 54,000, જીત:- 30,000 **07**

સ્મિતની લોન :- 18,000 લેણદારો :- 36,000

ઊપજની ચોખ્ખી રકમ દરેક મહિનાને અંતે વહેંચવી એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું, ઊપજ અને ખર્ચની માહિતી નીચે મુજબ હતી:

	જુલાઇ	ઑગસ્ટ	સપ્ટેમ્બર	ઑક્ટોબર
સ્ટોક	16000	6,000	18,000	19,000
ફર્નિચર	1800	1200	----	---
દેવાદારો	14,000	14,400	7,800	8,000
વિસર્જન ખર્ચ	3,000	1200	1800	1800

ભાગીદારો વચ્ચે મૂડી વધારાની પધ્ધતિની રીત મુજબ રોકડની વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

B **ભાગીદારોની મૂડી** : નિરાલી - રૂ. 1,40,000 ધાત્રી – રૂ. 80,000 ખમ્મા – રૂ. **07**

40,000

બેંક લોન (તારણવાળી) – રૂ. 40,000 લેણદારો – રૂ. 1,00,000

નફા નુકસાન ખાતું (ઉધાર) – 20,000 છે.

મિલકતોના નીચે પ્રમાણે નાણાં મળ્યા : પ્રથમ હપતો રૂ. 50,000

બીજો હપતો રૂ. 80,000 ત્રીજો હપતો રૂ.64,000 ચોથો હપતો રૂ. 96,000

રૂ. 14,000 વિસર્જન ખર્ચ માટે અનામત રાખેલ હતી પરંતુ ખરેખર ખર્ચ રૂ. 10,000 થયો. **આ માહિતી પરથી રોકડની હપતે હપતે વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક "મહત્તમ નુકસાનની" તૈયાર કરો**.

Q-6 **Attempt all questions** **(14)**

A હિસાબી ધોરણ નંબર – 7 બાંધકામના કરાર સમજાવો. **07**

B ચોખ્ખી મિલકતની ગણતરી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો. **07**

Q-7 **Attempt all questions** **(14)**

A શ્રીનાથ લિ. શ્રી રમણનો ધંધો ખરીદે છે. તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૧ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. **10**

મૂડી- દેવાં	રકમ રૂ.	મિલકત – લેણાં	રકમ રૂ.
મૂડી ખાતાં	૧૦,૦૦,૦૦૦	જમીન મકાન	૭,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૫૦,૦૦૦	યંત્રો	૫,૦૦,૦૦૦
નફાનુકસાન ખાતું	૨,૦૦,૦૦૦	ફર્નિચર	૧,૦૦,૦૦૦
લેણદારો	૧,૫૦,૦૦૦	ટ્રેડમાર્ક	૭૫,૦૦૦
બેંક લોન	૧,૫૦,૦૦૦	સ્ટોક	૨૫,૦૦૦
		દેવાદારો	૫૦,૦૦૦
		રોકડ	૫૦,૦૦૦
	૧૫,૦૦,૦૦૦		૧૫,૦૦,૦૦૦

ખરીદ કિંમતની શરતો નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવી.

1) કંપનીએ બધીજ જવાબદારીઓ સ્વીકારી.

2) મિલકતોની કિંમત નીચે મુજબ આંકવામાં આવી.

જમીન મકાન – રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ યંત્રો – રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦ ફર્નિચર - રૂ. ૭૫,૦૦૦

રોકડ બેંક અને ટ્રેડમાર્ક સિવાયની તમામ મિલકતો તેની ચોપડે કિંમતે લઇ લીધેલ છે.

3) પાઘડીનું મૂલ્ય રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ આંકવામાં આવી.

4) ખરીદ કિંમત પેટે ૧,૬૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો તેવા આપવામાં આવ્યા.

શ્રીનાથ લિ. ના ચોપડે શરૂનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

B નીચેની માહિતી પરથી પાઘડી અથવા મૂડીઅનામતની ગણતરી કરો. **04**

કુલ લીધેલ મિલકતો - રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦, કુલ લીધેલ દેવાં - રૂ. ૫,૫૦,૦૦૦ છે.

ખરીદ કિંમતની ચૂકવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવે છે.

૧૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૨ લેખે, ડિબેંચર રૂ. ૩,૩૦,૦૦૦ અને રોકડ રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦.

Q-8 **(14)**

રામ અને લખન અનુક્રમે 3:2ના પ્રમાણમાં નફો નુકસાન વહેંચીલેતા ભાગીદારો હતા.તા.31-3-19ના રોજનું તેમની પેઢીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું:

દેવાં	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
મૂડી: રામ 1,12,500		યંત્રો	63,750
લખન 82,500	1,95,000	ફર્નિચર	56,250
સામાન્ય અનામત	22,500	રોકાણો	45,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	30,000	દેવાદારો	60,000
લેણદારો	67,500	બેંક	15,000
કામદાર અકસ્માત વળતર ફંડ	15,000	સ્ટોક	90,000
	3,30,000		3,30,000

તા. 1-4-2019ના રોજ પેઢીનું કપિલ લિ.માં નીચેની શરતોએ રૂપાંતર કરવામાં આવ્યું:

1. કંપની ફર્નિચર અને બેંક સિલક સિવાય તમામ મિલકતો અને દેવાં લઇ લેશે.
2. કંપની યંત્રો અને સ્ટોક બજાર કિંમતે લે છે.પેઢીના સરવૈયામાં યંત્રો બજાર કિંમત કરતાં 15% ઓછી કિંમતે અને સ્ટોક બજાર કિંમત કરતાં 20% વધુ કિંમતે દર્શાવેલ છે.
3. દેવાદારો પર 10% લેખે ઘાલખાધ અનામત રાખવી.
4. કંપની પાઘડી પેટે રૂ. 37,500 આપશે.
5. ખરીદ કિંમત પેટે કંપની 16,500 ઇ.શેર દરેક રૂ.10નો એવા 10% પ્રીમિયમે આપશે અને બાકીના રોકડ આપશે.
6. ફર્નિચરના રૂ. 43,500 ઊપજ્યા અને વિસર્જન ખર્ચ રૂ. 3,000 થયો.
7. કંપની પાસેથી મળેલ શેરો પૈકી 5,250 શેર રૂ.12 ના ભાવે વેચી દેવામાં આવેલા બાકીના શેરો ન.નુ.ના પ્રમાણમાં ભાગીદારોએ વહેંચી દીધા.

- **જરૂરી ખાતાં બનાવો**.